СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIV. Ч. 65. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 7-го КВІТНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 7, 1987 No. 65. VOL. XCIV.

М. РУДЕНКО РОЗПОЧАВ ГОЛОДІВКУ

Джерзі Сити, Н.Дж. — Як інформують, Микола Руденко, український поет і правозахисник, який разом із дружиною відбуває тепер після років ув'язнення, заслання, звернувся 31-го березня 1987 року до голови КҐБ Віктора Чебрікова з проханням повернути йому сконфіскований архів, понад 1,000 сторін його творів. Рівночасно із цим він заявив, що розпочинає голодівку, аж до відповіді КҐБ на його прохання.

Крім того М. Руденко зложив заяву до Президії Верховної Ради СССР змісту: „Прошу звільнити із заслання мене і мою дружину з урахуванням відбутого терміну і дати нам змогу виїхати з країни".

Крім того М. Руденко зложив заяву до Президії Верховної Ради СССР такого змісту: „Прошу звільнити із заслання мене і мою дружину з урахуванням відбутого терміну і дати нам змогу виїхати з країни".

Українці Кергонксону протестують проти фільму „Утеча зі Собібору"

Кергонксон. — В місцевій газеті „Сандей Фрімен" з 29-го березня ц.р. появилася обширна стаття-розмова з представниками української громади, що живе в цій околиці, одної із репортерок часопису, Бетсі Сандберг. Вона перевела інтерв'ю з д-ром Романом Барановським та Анною і Данилом Слободянами і д-ром Олегом Волянським як також з Джералдом Соріном, що провадить відділ історії в університеті в Ню Полц.

Причиною статті є протест українців у справі фільму, що буде показаний на телевізійній програмі в неділю, 12-го квітня ц.р., п. н. „Утеча зі Собібору". Як уже інформовано, у фільмі узагальнюється ролю українських сторожів в концентраційному таборі Собібор, називаючи усіх сторожів українцями. Тому члени української громади масово писали листи до відділу програм Сі-Бі-Ес, протестуючи проти такого закиду у відношенні до всіх українців.

Як поінформували представники української громади в Кергонксону, понад 80 родин вислали такі листи до Сі-Бі-Ес, а в загальному відділ програм, як пише репортерка, отримав 1,000 протестаційних листів, щоб змінили утотожнювання сторожі в концентраційному таборі Собібор з українцями в цілості. При нагоді розмови з Б. Сандберг українські представники громади в Кергонксоні вияснили їй повне напруги відношення жидівської спільноти до української, та як процес проти Івана Дем'янюка розпалив неприхильну настанову жидів до українців, зовсім бeзпідставно.

Журналістка, засягаючи також інформації в Дж. Соріна, подає його інтерпретацію, що антисемітизм українців датується ще від XVII сторіччя. Однак українці, з якими перевела розмову В. Сандберг, вияснили їй спокійно як представляється на ділі цей „антисемітизм" та скільки жертв понесли українці в боротьбі з німецькими нацистами, за співпрацю з якими їх тепер так гостро посуджують. Українські мешканці Кергонксону пригадали при тому також, який вклад українці роблять в американське життя як чесні та добрі громадяни. Тому саме вони не хочуть тепер бути безпідставно нап'ятновані як німецькі коляборанти.

КОНЦЕРТ-БЕНЕФІС Т. БОГДАНСЬКОЇ

Воррен, Мич. — Український Музичний Інститут в Дітройті і парафія Непорочного Зачаття влаштовують концерт-бенефіс Таїси Богданської, який відбудеться в суботу, 11-го квітня ц.р., о год. 7-ій вечора, тут в залі початкової школи Непорочного Зачаття. В програмі твори: Бетговена, Шуберта, Мендельзона, Шопена, Довженка, Косенка і Кос-Анатольського. Весь дохід призначений на школу Непорочного Зачаття.

Імпреза присвячена І. Керницькому і М. Понеділкові

Ню Йорк. — 83-ій Відділ Союзу Українок Америки в Ню Йорку разом з Об'єднанням Українських Письменників „Слово" влаштовують імпрезу присвячену пам'яті Івана Керницького — Ікера і Миколи Понеділка, яка відбудеться в неділю, 12-го квітня ц.р., о год. 2-ій по полудні, тут в залі НТШ, при 63 Четверта авеню.

В програмі візьмуть участь: Оля Гаєцька, Уляна Любович, Степан Крижанівський, Остап Тарнавський і Богдан Андрусишин. Перекуска буде в 1-2 год. по полудні.

„Вечір в Україні" відбудеться в Ратґерс університеті

Ню Брансвик, Н. Дж. — Ратґерський університет та Український Клюб в рамках міжнародного фестивалю влаштовують „Вечір в Україні", який відбудеться в неділю, 5-го квітня ц.р., о год. 4-ій по полудні, тут в студентському центрі при Ратґерс університеті при Колледж аве. Вступ 2 дол. при дверях.

В програмі виступлять: „Гомін Степів" — ансамбль бандуристів з Ню Йорку, „Черемош" — українські гуцульські танцюристи з Філядельфії, Роман Шевчук піяніст із Ратґерського університету, та Калина Чолган, співачка з Ню Джерзі. Після програми буде кава і солодке. За докладнішими інформаціями слід звертатися до Ксені на число: 247-4472 або до Наталки на число 745-9873.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ВІДМОВИВСЯ назвати квоту жидів, які отримують дозвіл на виїзд з СССР, чого домагався Світовий жидівський конгрес і організація оборони жидів в комуністичних країнах. Речник міністерства закордонних справ СССР Геннадій Ґерасимов заявив кореспондентам, що совєтські еміграційні бюра полагоджуватимуть справи аплікацій порядком їх надходження і згідно із совєтськими законами, а не під тиском зі зовні. Деякі аплікації правдоподібно будуть відкинені, особливо тих осіб, які поінформовані з державними секретами. „Не буде визначеної жадної квоти", — підкреслив Г. Ґерасимов під час зустрічі з журналістами. Представник СЖК в Ню Йорку недавно заявляв, що Москва зобов'язалася випустити 12,500 жидів через Румунію безпосередньо до Ізраїля. Ґерасимов натомість каже, що питання виїзду жидів через Румунію взагалі не було дискутоване на вищому рівні.

На Союзівці заплянoвано мистецьку програму під час Дня Батька

Джерзі Сити, Н.Дж. — У фестивалі Українського Народного Союзу, що відбудеться за традиційним звичаєм в День Батька у суботу і неділю, 20-го і 21-го червня 1987 року, заповів свою участь відомий хор „Думка" з Ню Йорку, який виступить із власним концертом в суботу 20-го червня, о год. 8:30 вечора у залі Веселки.

Того вечора після концерту відбудеться забава під звуки оркестри Богдана Гірняка із виступами співака Ігоря Раковського.

В неділю, 21-го червня, головною точкою багатої програми буде посвячення пам'ятника-погруддя сл.п. Блаженнішого Патріярха і Кардинала Йосифа Сліпого о год. 2-ій по полудні. В ранніх годинах відбуться Служби Божі в українській католицькій церкві о год. 10-ій ранку і в українській православній каплиці о год. 11-ій ранку.

Після псвячення пам'ятника у великій залі „Веселки" буде мистецька програма, в якій свою участь запевнили молода співачка — сопрано Ляриса Маґун-Гурин з Ню Йорку і танцювальний ансамбль „Дунай" із Ст. Катаринс, Канада.

Координатор братської діяльности УНС інформує, що можна організувати дводенні поїздки на цей фестиваль і користуватися зниженими цінами в часі перебування на Союзівці. Є вже відомо, що членство УНС з поодиноких місцевостей організує поїздки автобусами. Нічліги на Союзівці можна замовляти телефонічно: (914) 626-5641.

Опубліковано книжку про О. Бойкова пера В. Маруняка

Париж, Франція. — Минулого року тут заходами дружини Олександра Бойкова та авторства Володимира Маруняка видано 170-сторінкову книжку п.з. „Олександер Бойків — організатор українського життя у Франції".

В. Маруняк у цій книжці в Слові від Автора пояснює таке: „Основне завдання цієї праці — дати профіль одної із чолових постатей Українського Націоналістичного Руху у Франції, Олександра Бойкова на загально-українському і французькому тлі. Вибрано постать О. Бойкова тому, що він належав до ґалерії тих українських політичних діячів Франції, які творили стиль цього життя і ставили його від основ, визначаючи його пульс і хребет.

Бойків не мав інтелекту Олександра Шульгина чи Ілька Борщака, не мав пера Сціборського чи Володимира Мартинця, політичної безоглядности Миколи Шаповала чи зрівноваження Вячеслава Прокоповича — цих інших творців міжвоєнного українського життя у Франції. Він ніколи не мав фінансової бази Симона Созонтова, чи енергії тієї молодшої ґенерації українських культурних діячів Франції, що визначали повоєнний стиль українського життя над Сеною. Але він мав те, що визначає справжнього суспільного діяча: відчуття світу сірого трудівника як фундаментальної основи всякої суспільно-громадської роботи, безпосередній зв'язок і спільну мову з українськими масами, небуденно-сильне відчуття національного обов'язку і систематичности в праці, знання політичних обставин і природний дар нав'язування контактів".

Книжку цю, урізноманітнено багатьома світлинами, в ціні 13-ох дол., можна набути, написавши на адресу: Madame Boykiw, 9 Rue De Mezieres, 75006, Paris, France.

ВЕЧІР В ПАМ'ЯТЬ М. ШЛЕМКЕВИЧА

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка влаштовує вечір присвячений пам'яті Миколи Шлемкевича, який відбудеться в суботу, 11-го квітня ц.р., о год. 6-ій вечора, тут в домі НТШ при 63 Четверта авеню. Участь беруть: Святослав Гординський, Ярослав Заремба, Ігор Гайда, Ярослав Падох, Остап Олесницький і Остап Тарнавський. На вечорі будуть задемонстровані звуко-записні фрагменти з виступів Миколи Шлемкевича.

Хор „Бурлака" з Торонто починає новий сезон

Торонто (М.Єйна). — Хор „Бурлака" при станиці Братства колишніх вояків I Дивізії УНА заплянував турне по більших і менших скупченнях української спільноти в Америці і Канаді.

Перший концерт відбудеться в неділю, 10-го травня ц.р. в Рочестері, де „Бурлака" в новому збільшеному складі та з відновленим репертуаром, під вправною рукою свого диригента Олега Хміля, чаруватиме слухачів своєю динамікою та різноманітністю виконання творів українських та чужих композиторів клясичної та народної музики.

Репертуар включає твори таких композиторів: Е. Козака, А. Гнатишина, А. Авдієвського, М. Лисенка, Є. Пасіки, І. Шамо, Г. Китастого, С. Гуміньовича, К. Стеценка та Ф. Райзінґера.

Концерт в Рочестері буде присвячений матерям з нагоди Дня Матері.

ПРЕЗИДЕНТ ЧІЛЕ І ГОЛОВА чілійської хутни ген. Авґусто Піночет не дуже задоволений закликом Папи Івана Павла II до чілійського народу і підкреслюванням на кожному кроці браку прав людини в тій країні. Папа закликав чілійський нарід і його уряд іти швидкими кроками в напрямі до демократії, якщо Чілі хоче оминути кровопролиття власного народу. Кореспонденти, які супроваджують Папу у його поїздці до трьох латино-американських держав кажуть, що Католицька Церква в Чіле тепер, після виїзду Папи, напевно відважніше вимагатиме поширення прав людини і демократії, взоруючись на заклику філіппінської церковної ієрархії, яка фактично допомогла Коразом Акіно прийти до влади і позбутися президента-диктарора Фердінанда Маркоса. Ситуація в Чіле аналогічна із ситуацією у Філіппінах. Категорична відмова військової хунти встановити демократичну систему може довести до громадянської війни тимбільше, що над творенням заколотів в Чіле працюють не тільки місцеві марксисти, але також Москва.

РІШЕННЯ СУДУ в Гакенсак, Н.Дж., щоб передати „Бейбі М" біологічному батькові та його дружині, викликало голосну і дуже емоційну реакцію за і проти такого присуду. Рівночасно в поодиноких стейтах ЗСА урядові чинники займають становище до того, в який спосіб будуть у майбутньому рішати справу матерів, які родять дітей на замовлення бездітних подруж.

В ІЗРАЇЛІ ВІДКЛАЛИ СУД НАД С. ҐРАЄКОМ

Єрусалим, Ізраїль (АНЧЕЙН, тел.). — Тут у середу, 1-го квітня ц.р., відбувся 10-хвилинний суд нас Стефаном Ґраєком, самовизнаним комуністом, який в головній мірі був відповідальний за знищення пам'ятника українським і жидівським жертвам комуністичного і нацистського голокостів.

Цей пам'ятник, як відомо, урундував емеритований уркаїнець з Канади, Юрій Диба, і його поставлено в Єрусалимі в травні 1985 року. Але вже кілька місяців пізніше С. Ґраєк і група його прихильників знищили його, признаючись до того акту вандалізму. Три місяці після того Ю. Диба помер.

Обвинувачення проти Ґраєка висунув уряд Ізраїля на вимогу Товариства єврейсько-українських зв'язків, що його очолює Яків Сусленський, який був присутній на суді з групою приятелів.

С. Ґраєк на суд не явився, а суддя Кама, відкликаючись на заяву прокуратора Харіша, з відкликом на статтю 235 ізраїльського законодавства, заявив, що відкладає процес на неозначений час. Ціла процедура тривала в маленській залі не більше, як 10 хвилин.

Я. Сусленський вніс відклик до Верховного суду, а його група, на пораду колишнього судді Хаїма Когена, мала написати листа до прокуратора Харіша. Крім того, в імені рідних покійного Ю. Диби, Лінкевича і Шумила, С. Ґраєк буде-оскаржений перед громадсьим судом за відшкодовання.

Дж. Матлок — новий амбасадор ЗСА до Москви

Бостон, Масс. — Газета „Крищем Саєнс Монітор" помістила у числі з 31-го березня ц.р., довщу інформацію про нового амбасадора З'єднаних Стейтів Америки до Совєтського Союзу Джека Ф. Матлока, який, на думку автора інформації Шарлоти Сайковскої, відповідає усім вимогах репрезентанта ЗСА у тій загадковій, а рівночасно небезбечній країні, яка після Другої світової війни, може навіть з допомогою західніх альянтів, стала великою мілітарною потугою.

Недавно ще Дж. Матлок працював над виготовленням індексу писань колишнього диктарора Йосифа В. Сталіна, переклав поезії Андрея Вознєсенського, а останньо приготовляв короткі коментарі для „Голосу Америки" в українській, узбекській, грузинській і азербайданській мовах. Він плинно говорить російською мовою, докладно познайомлений з історією російської імперії, вважається у західніх наукових кругах одним з кращих знавців підсовєтської проблематики, як совєтолог завжди цікавиться подіями у 15-ох совєтських республіках, знає про що говорить і що хоче осягнути. Мабуть немає кращого кандидата на становище амбасадора ЗСА до СССР від Дж. Матлока, — пише згадана газета.

Перебуваючи на дипломатичній службі ЗСА біля 30 років, він був свого часу амбасадором до Чехо-Словаччини, після чого служив в Державному департаменті і Крайовій Раді Безпеки, як один з головних дорадників президента Рональда Реґена у совєтських справах. З цього посту він іфформував Президента про відносини в СССР перед його зустірчами з Міхаїлом Ґорбачовим в Женеві і Рек'явіку, виступав за скороченням совєтського персоналу в американській амбасаді, ще заки совєти вирішили відтягнути своїх громадян, вважаючи мабуть, що багато з них займаются шпигунством з доручення КҐБ. Матлок дуже обережно ставиться до політики „ґласності", що її тепер намагається увести в життя генеральний секретар ЦК КПСС М. Ґорбачов і заявляє, що спроби совєтського лідера треба підтримати, а „ґласність" треба випробувати на практиці. Він, наприклад, хотівби час від часу виступити на совєтській телевізії, чи написати статтю до совєтських видань, головно популярного журналу „Огоньок".

Коротке звернення до громадян Совєтського Союзу скоро було передане „Голосом Америки", підля його приїзду минулого тижня до Москви. Дружина Матлока, Ребека також знає російську мову і тому з ентузіязмом прийняла повідомлення про призначення її мужа на цей амбасадорський пост.

У СВІТІ

ГАЗЕТА „МАЯМІ ГЕРАЛД" повідомила, що американська розвідча служба (Сі-Ай-Ей) продовжує допомагати антикомуністичним повстанцям „контрас" в Нікарагуа всякими способами, але в першу чергу точними інформаціями про рухи урядового війська сандіністів. Крім того Сі-Ай-Ей висилає в терен дії повстанців своїх інструкторів і дорадників, які потім тримають зв'язок з американськими військовими частинами на суші в Гондурасі і на воєнних кораблях на Пацифіку і Атлантику. Якщо повстанцям треба негайної допомоги збреєю, харчами, військовим вирядом, вибуховими матеріялами тощо, тоді Сі-Ай-Ей наймає приватних контракторів, які довозять літаками порібний матеріял на місце перебування повстанців.

ГРЕЦЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ схвалив закон, на підставі якого держава має право за мінімальною винагородою, привласнювати собі церковні посілості і роздавати чи продавати їх бідним безземельним, або малоземельним селянам, чи збільшувати колективні господарства, які у невеликій кількості існують в Греції. Грецька Православна Церква є власником великих земельних просторів, тоді коли понад 30 відсотків грецьких селян, або тих, які хочуть працювати на ріллі, взагалі не мають землі, крім маленьких присадибних ділянок. Очевидно, Синод ГПЦ боровся завзято проти цього законопроєкту, а тепер вніс протест проти „грабунку" її власности державою.

БЮРО СПЕЦІЯЛЬНОЇ ПЕРЕВІРКИ (ОСІ), яке існує при Департаменті справедливости, переслало до бюра ґенерального прокуратора Едвина Міза додаткові матеріяли обвинувачення проти Курта Вальдгайма, колишнього генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй, а тепер президента Австрії, домагаючись заборони його в'їзду до З'єднаних Стейтів Америки з огляду на те, що його воєнна діяльність, зокрема в Югославії ще остаточно не вияснена. Речник Департаменту справедливости Патрик Кортен відповів керівникові ОСІ Ніл Шерові, що Е. Міз, займався багатьма важливими справами і не мав змоги переглянути ще присланої документації, але він зробить це в найближчому майбутньому.

Р. РЕҐЕН І Б. МАЛРУНІ ВІДБУЛИ ВАЖЛИВУ ЗУСТРІЧ

Оттава, Канада. — Президент З'єднаних Стейтів Америки Роналд Реґен відбув коротку зустріч з канадським прем'єр-міністром Браєном Малруні, головною метою якої була справа кислотного дощу, який нищить частину канадських лісів, піль та занечищує довкілля, але при тій нагоді обидва державні мужі обговорили багато інших справ міжнародної і внутрішньої політики й співпраці в майбутньому між ЗСА і Канадою.

Речник Білого Дому Марлін Фітсвотер заявив, що полагодивши справу кислотного дощу, на змешнення якого Адміністрація ЗСА плянує витратити на протязі чергових п'ятьох років 2,5 більйона долярів, Р. Реґен і Б. Малруні застановлялися ще над справами оборони, торгівлі, здоровельних проблем, спільного поборювання хвороби АІДС, яка поширюється швидкими темпами на території обидвох країн та цілий ряд інших проблем.

Б. Малруні, очевидно настоював, щоб Уряд ЗСА почав реалізувати програму ліквідації кислотного дощу, а зглядно причини, які спричиняють цей дощ, але рівночасно був задоволений, що мав нагоду зустрінутись з президентом Р. Реґеном, який, подібно як він, має чимало особистих і державних клопотів і проблем. У ЗСА проблема Ірану і перекинення фондів з продажі зброї для допомоги антикомуністичним повстанцям „контрас" не сходить зі сторінок преси і не втихає на комісіях в обидвох палатах Конґресу, а в Канаді помічається небезпечний спад популярности Б. Малруні і його Консерватиної партії, а натомість на передове місце висувається Нова демократична партія, яка пропагує більш реальну, більш поміркoвану і більш сприємливу для канадців політику в майбутньому. Частину вини за спад популярности Консервативної партії несе Б. Малруні, прем'єр-міністер канадського уряду, і його міністер закордонних справ Джов Кларк, який веде просовєтську лінію у закордонній політиці. Обидва разом наставили ще в додатку проти себе національностеві групи, деякі досить великі і активні, через покликання комісії Дешена, шукання 45 років після закінчення Другої світової війни „воєнних злочинців" серед них і допущення до Канади численних совєтських груп, насичених аґентами КҐБ, які помалу, але систематично розкладають канадське суспільство, бо така є натура комуно-московського імперіялізму.

Президента до Канади супроводжали Перша Лейді Ненсі Реґен, державний секретар Джордж Шулц, секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер, адміністратор Федеральної агенції для збереження довкілля Лі Томас і Клейтон К. Єттер, репрезентант Уряду у справах торгівлі.

В АМЕРИЦІ

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ГАЗЕТА „Вашінгтон Пост" покликуючись на американські слідчі органи, в справі ізраїльського шпигуна Джанатана Полларда, засудженого недавно до довічного ув'язнення, був замішаний ще один громадянин З'єднаних Стейтів Америки, випускник юридичного факультеру Гарвардського університету Гаролд Кац, який проживає нині в Ізраїлі і провадить там адвокатуру. Хоч Ізраїль обіцяв американському Урядові повну підтримку в розслідуванні справи Дж. Полларда, ізраїльське міністерство закордонних справ заборонило Г. Кацові виїздити з Ізраїля, у зв'язку з чим його не можуть допитати американські слідчі. Кац має подвійне громадянство — американське і ізраїльське. Як вважають в Департаменті справедливости ЗСА, Кац міг би внести ясність всправу про те, чи замішаний ізраїльський уряд у завербуванні Полларда і виплаті йому приблизно 50,000 долярів, які шпигун дістав за передані ізраїльтянам американські секретні документи.

СПІКЕР ПАЛАТИ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ Джим Райт здивував багатьох конґресменів. Виступаючи в Комісії у справах розвідки, він висловився за резолюцію, яка зобов'язала б Президента повідомляти Конгрес про секретні операції не пізніше, як за 48 годин до їх початку. Ця резолюція була офіційно внесена на розгляд Комісії в справах розвідки Палати Репрезентантів конгресменами-демократами Луїзом Стовксом і Едвардом Боландом, а Дж. Райт став першим конґресменом, який офіційно підтримав їх пропозицію. Коментуючи виступ спікера, газета „Ню Йорк Таймс" називає „незвичайним" той факт, що він підтримав таку резолюцію. В той же час газета вказує що пропозиція Стовкса і Боланда — лише перша з законодавчих заходів, які мають на меті ускладнити для Білого Дому проведення секретних операцій. Виступаючи в тій же комісії, два колишні директори Сі-Ай-Ей Стансфілд Тирнер і Вілліям Колбі виступали проти прийняття внесеної резолюції. Проти неї виступив і лідер республіканської меншости в Палаті Репрезентантів Роберт Майкл.

ГАЗЕТА „НЮ ЙОРК ТАЙМС" повідомила, що всі три совєтські місії при ООН, місії СССР, УССР і БССР, зменшать до квітня 1988 року свій персонал, довівши його кількість до 170 осіб. Речник трьох совєтських місій Валєнтін Карімов сказав, що до 1-го квітня цього року в місіях працював „менш як 221 співробітник". Відомо, що за розпорядженням Білого Дому саме до цього треба було довести кількість працівників совєтських місій на 1-го квітня. На запитання репортерів, чи не погіршилися відносини між З'єднаними Стейтами Америки і Совєтським Союзом у зв'язку з вимушеним скороченням кількости працівників, В. Карімов відповів: „Я відчуваю, що відносини поліпшуються".

БЮДЖЕТНА КОМІСІЯ ПАЛАТИ Репрезентантів прийняла свій варіянт федерального бюджету на 1988 фінансовий рік, передбачивши одержання державною скарбницею додатково 18 більйонів долярів за рахунок підвищення податків. За цей варіянт бюджету був поданий 21 голос, проти — 14. Всі демократи голосували „за". Республіканці відмовилися брати участь у голосуванні, бо під час обговорення ні одна їх пропозиція навіть не розглядалася. Голова бюджетної комісії Вілліям Ґрей, демократ, обвинуватив республіканців, що вони ухиляються від своїх обов'язків. Він висловив здогад, що демократи в Палаті Репрезентантів будуть мусіли витримати сильну протидію як зі сторони республіканців, так і зі сторони, як він висловився, „консерваторів", маючи на увазі демократів з південних стейтів. Конгресмени-демократи запропонували також зменшити на 9 більйонів видатки на оборону в 1988 році в порівнянні з нинішнім.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Важлива місія Папи в Південній Америці

Немає сумніву, що до пастирської місії Папи Івана Павла II у трьох латиноамериканських країнах приглядаються не тільки церковні чинники але також державні мужі, політики, дипломати і засоби масової інформації, як і так звана велика преса, яка приділяє його поїздці дуже багато уваги і місця на своїх сторінках. Чому? Тому, що на трасі подорожі лежить Чіле, країна із суто католицьким населенням, диктаторська, на думку багатьох лібералів на Заході і Москви, якою рядить військова хунта на чолі з президентом, армійським генералом Авґустом Піночетом, здецидованим противником марксизму і комуно-московського імперіялізму, який (імперіялізм) поширюється тепер також на території Латинської, зокрема Центральної Америки.

Як відомо, Москва має два головні клопоти в себе внутрі і за кордоном: „буржуазний націоналізм", який нібито працює для поширення капіталістичної системи в світі, і релігія, з якою московські атеїсти ведуть завзяту боротьбу ввесь час відколи постала комуністична держава на Сході.

Президент Чіле А. Піночет, керує державою ось уже 13 років, перебравши владу від звеличника Москви, яка потайки намагалася розбудувати у Чіле свій стратегічний причілок, Сальвадоре Алленде Ґоссенса в 1973 році і від того часу країна стала об'єктом гострих нападів комуністичних держав, в першу чергу Советського Союзу, та його звеличників.

Треба розуміти тяжку ролю Святішого Отця, голови Вселенської Католицької Церкви, повинність якого є не тільки проповідувати Слово Боже, але також стати в обороні покривджених і тих, політичні і людські права яких топчуть ліві чи праві режими. Тому нічого дивного, що Папа звернув увагу Піночетові і його найближчим співробітникам, що вже наспів найвищий час, щоб Чіле повернулось до демократичної системи, якщо уряд тієї країни, шануючи християнські засади, хоче обминути кровопролиття у громадянській війні, яка, з підтримкою деяких держав може розпочатися кожного дня. Він пригадав їм аналогічну ситуацію у Філіппінах, яку до певної міри також врятували католицькі ієрархи, які своїм розумним підходом і закликами не допустили до розпалення пристрастей, а тим самим до громадянської війни, яка у ситуації наявности біля 15,000 комуністичних партизанів, добре озброєних советською модерною зброєю, могла сумно закінчитися для Філіппін.

Політичні аналітики і спостерігачі думають, що поїздка Папи Івана Павла II до Уруґваю, Чіле і Арґентини, трьох найбільше неспокійних, а рівночасно загрожених країн, є якраз на часі. Розумні слова Папи, сповнені турботи за долю народів і його звернення, щоб Чіле повернулося до демократичної системи, бо диктаторські системи, ліві і праві, створюють атмосферу неспокоїв, демонстрації, а в кінцевому результаті доводять до громадських війн, — були потрібні чілійським керівникам, які напевно візьмуть їх до уваги і розпічнуть реалізацію творення упорядкованого суспільства з демократичним ладом правління.

Вкінці треба б також пригадати про глибоко філософічні слова Папи у відповідь кореспондентам, які його супроводжають і які хотіли знати чи ситуацію в Чіле можна порівняти до ситуації в його батьківщині, Польщі. Папа, усміхнувшись по батьківськи, сказав: Тоді коли в Чіле систему можна змінити з диктаторської на демократичну, в Польщі і в жадній іншій комуністичній державі цього зробити не можна. Одним словом Святіший Отець дав знамениту лекцію наївним журналістам, які вірять у зміни в комуно-московській імперії, може навіть у зв'язку з „ґласністю" і експериментами советського лідера Міхаїла Ґорбачова.

Михайло Кучер

ФІНЛЯНДИЗАЦІЯ ЗАХІДНЬОГО СВІТУ

Що чекає Европу? ЗСА під упливом демократичного Конгресу будуть все далі відходити від Европи. Яка тоді буде її політична доля? Найбільш правдоподібно, що Европу очікує фінляндизація. Практично це буде означати, що демократичне суспільство поступово відмовиться від своєї самостійности на користь СССР.

Як досі советський вплив на Західню Европу все побільшується. Зокрема це помічається в Західній Німеччині. Вона є ключем до будуччини Европи. І від неї залежить, де врешті опиниться Европа — на Заході, на Сході, чи десь посередині.

Кремль буде робити все, щоб відірвати Західню Німеччину від ЗСА. Тут оправдане підозріння викликає нова кремлівська еліта. Небезпека полягає в тому, що ця нова еліта може створити свою версію німецького питання. Нелегке питання чи німецька еліта знайде в собі сили протиставити советській версії Західньої Німеччини. Від Ґорбачова можна сподіватись несподіванок, хоч в ЦК, зокрема після Чорнобильської трагедії, існує опозиція до його закордонної політики.

Мілітарна і стратегічна слабість Західньої Европи буде допомагати її фінляндизації. Очевидно такі передбачення не мусять справдитися. Може статися те, що умовно назовемо „чудом на Сході". „Чудо" полягало б у демократизації СССР.

На перешкоді фінляндизації Европи може також стати справжнє наближення Франції до Західньої Німеччини, що практично неможливе. Тоді Франція мусіла би практично зброїтися та включитись в продукцію атомової зброї з ужиттям (і продукцією) невтронної бомби.

З демографією СССР далеко не все в порядку. Але це інша тема. Тут мова про демографію Західньої Европи. Демографічна вітальність Західньої Европи занепадає, зменшується. Це викликає величезний приплив еміґрації. Кількість еміґрантів буде побільшуватися. Те саме помічається і в ЗСА. Одначе Західня Европа і її суспільства не мають таких великих асиміляційних можливостей і властивостей, які має американське суспільство.

Серед французької еліти є думка, що ЗСА — це правдива Европа. Очевидно це може викликати поважні застереження як відокремлена думка французьких інтелектуалів.

Західньоевропейська соціял-демократія — це звичайні простенькі пацифісти, які радо слухають мелодійні советські наспівування про мир. Тому фінляндизація Европи можлива за яких 20-30 років.

Політичні, економічні і культурні наслідки фінляндизації Европи будуть величезні. СССР звільниться від небезпеки — справжньої чи потенційної — з боку Европи і всі сили зверне на поборення ЗСА, на зменшення їх великої ролі у західньому світі.

Можна спробувати зрозуміти становище і настрої Німеччини. В наслідок Другої світової війни Німеччина втратила не тільки східні території, але й національну єдність. Питання чим можуть пожертвувати німці для осягнення територіяльної єдности?

Нормальним є, що людина хоче знати і передбачити майбутність. Тут розходиться про політичну будучність західньоевропейської парляментарної демократії в обличчі советського тоталітаризму. Історія завжди криє у собі несподіванки. Ми хочемо, щоб тих несподіванок було якнайменше, щоб ми принаймні психологічно були приготовані до них, а не жили як струсі з головами, закопаними в пісок чужого добробуту.

Покищо Европа — це велика зона демократії і ринку. Але ця зона після війни не має власної стратеґії. І все одно Европа — це „легені" СССР, ринок закупу і збуту. Найгірше, що може трапитися, що ті „легені" Москва може забрати собі без війни.

Фінляндизація Заходу має свої „позитиви". Вона визволяє Захід від марива війни і військової окупації. Для поневолених Москвою народів фінляндизація в найкращому випадку означає зменшення надій на визволення.

Можна ще говорити про фінляндизацію совісти і моралі, про компроміс із злом, про животіння на колінах.

Покищо Москва суґерує: поділіться з нами своїм добробутом і будемо спокійно існувати. Армія буде вам непотрібна. Ми навіть не будемо вимагати націоналізації промисловости. Соціялісти Франції і Англії нас у дечому навчили.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Яр. Кламовський

Про театр М. Садовського

(У 80-річчя першого стаціонарного театру в Україні)

Усім нам відомо, що дуже часто живе слово, виголошене на сцені, пориває, закликає до Чину, тож зрозуміло, що царські укази не допускали, щоб оте живе слово неслося з української сцени. Та все таки в проміжках часу були деякі зм'якшення адміністративних і цензурних утисків. Таким сприятливим моментом для українського театру було відкриття театрального сезону українського стаціонарного театру в Києві 1907 року. Його засновником був Микола Садовський наспіл із Марією Заньковецькою,

Радість і втіха з того приводу не тривали довго, бо київський ґенерал-губернатор Дретельн видав наказ заборони виступів українських театрів на території всього ґенерал-губернаторства, куди входила більша частина України.

У 1909 році з особистих мотивів Заньковецька залишає театр.

Новими організаційними принципами Садовського якось щастить обійти заборону Дретельна.

З акторів із сценічним досвідом, Садовський заанґажував: Ганну Борисоглібську, Ольгу Полянську, Любов Ліницьку, Софію Тобілевич, Івана Мар'яненка, Северина Паньківського, Федора Левицького та інших.

Театральний сезон почато в приміщенні „Товариства грамотности", згодом перейменованого на „Троїцький народний будинок" (тепер Київський театр оперети).

Скориставшись із послаблення цензурних утисків, поряд з українськими п'єсами, Садовський поставив низку творів зарубіжної драматургії.

Помітною театральною подією стала прем'єра гоголівського „Ревізора". Сатиричним загостренням дії, яскравими, соковитими барвами, оригінальним трактуванням характерів, типажу, режисерові пощастило навіяти комедію свіжим струменем. Сам Садовський блискуче виконав ролю Городничого. З гоголівських комедій у репертуарі ще було „Одруження".

У репертуарі театру були також опери й музичні комедії.

У 1910 році поставлено комічну оперу „Енеїда", із забарвленням злободенної сатири, лібрето якої написав М. Садовський.

У різних роках були в театрі професійні вокалісти — Олена Петляш, Михайло Микиша, Семен Бутовський та ін. Дебютувала в театрі й випускниця Музичного училища, Марія Литвиненко в майбутньому славнозвісна оперна співачка, яку ми подивляли осінню 1939 року в Львові.

За дириґентським пультом стояли — Олександер Кошиць і Ґустав Єлінек. Хореографом був Василь Верховинець.

Діяльну участь у театрі брали також композитори Микола Лисенко та Кирило Стеценко.

З успіхом ішли опери: „Утоплена", „Різдвяна ніч", „Наталка Полтавка", „Запорожець за Дунаєм", „Катерина", Роксоляна" Дениса Січинського, „Продана наречена" Сметани, „Сільська честь" Масканьї.

Декорації та костюми Василя Кричевського й Івана Бурачка відзначалися мистецькою оригінальністю і добрим малярським смаком.

У січні 1914 року на спомин про Лесю Українку було поставлено „Камінного господаря". Командира грав М. Садовський, Дон Жуана — І. Мар'яненко.

Київський період сценічного вияву Миколи Садовського — від героїв романтичного пляну до ролей широкої жанрової амплітуди - комедійно-характерних, драматичних трагедійних.

З отим театром була пов'язана якоюсь мірою сценічна кар'єра молодих, яким судилося стати будівничими нового театру — Леся Курбаса, Василя Василька й ін.

Театр проіснував у Києві дванадцять років. Він підніс театральне мистецтво на вищий щабель і виховав нових послідовників, жерців української Мельпомени.

Юрій Р. Рибак

РОЗМОВА ПРО ГРОШІ І БЮДЖЕТ

В одному місті нашого поселення до приміщення однієї української установи прибули члени її управи на сходини. А що було ще дещо часу присутні, засівши довкола стола, зачали „політику". Та якось тема не клеїлась і „ідейно-інтелектуальну" тематику заступив подув матеріялізму і значення грошей для втримання життєрадісних відносин у родині...

— Гроші для мене не мають значення, — заявила одна з присутніх, — вони ж бо не можуть купити щастя.

— Правильно, — притакувала їй сусідка, — одначе брак їх може спричинити багато нещастя.

— Не будьте пані такою песимісткою, — заявив пан професор, — я вважаю, що єдина функція грошей — та сама, як ґазоліни для авта, Як її нема, то авто не рушить, себто життя родини не може розвиватись.

— Алеж, пане професоре, — хтось завважив, — тут саме важне звідки взяти ту вашу „ґазоліну", коли бракує цента?

— Річ проста, — старався вияснити молодець, ентузіяст кооперативної, кредитової ідеї, — треба затягнути низьковідсоткову позику.

— Що?! — крикнули всі однодушно — входити в борги?

— А так, — продовжував молодець, — поправивши свої великі окуляри на малому носі. — Американське модерне суспільство вважає, що це нормальне явище мати морґедж на хату, позику кілька тисяч долярів на авто, як теж особистий борг, т. зв. пластикової чи пак кредитової карти... Властиво ЗСА заохочують до боргів, даючи змогу відтягати відсотки від доходового податку. І чим вищий заробіток, тим і вища користь з цього. Ревізія податку на 1987 рік обмежила багато відтягнень і тим спонукала пересічну особу схаменутись і перестати купувати на борг, що властиво на довшу мету тільки збільшує кошти.

— Це податкове рішення знамените, — заявила пані сеньйорка. — Я пригадую, що в нас удома лише купувалось тоді, коли були на це заощаджені гроші, а тут люди мають все, одначе „це все" не їхнє, а фінансових установ. Словом-„сидять" на позиченому.

Настала хвилина перерви, бо хтось поставив на стіл кілька кубків неалкогольного напитку, що приніс із автоматичної машини.

— Відносно моїх грошей, — почала розмову одна з поважних пань, смокчучи напиток крізь соломку, — мушу прилюдно признатись, що таки не знаю, де вони діваються, бо розходи постійно перевищують доходи.

— Іншими словами не можете „зв'язати кінець із кінцем", — хтось завважив.

— Слушно, — відповіла.

Тут до слова прийшов поважний пан, який себе вважає „батьком народу".

— Вам потрібно зіставити преліминар бюджету.

— Пане! — крикнула пані. — Прошу, дайте ж мені спокій з бюджетами. Маю їх дослівно по вуха. Коли наша держава не може його збалянсувати, то що може зробити така смертна істота як я.

— Різниця між державою, а вами є та, — вияснював батько народу, — що там вирішують сотні людей з різним політичним зобов'язанням, а тут ви самі рішаєте. І ручу, що на дуже коротку мету ви таки поступаєте згідно з бюджетом. Ось наприклад, коли йдете до міста, то купуєте, звичайно, стільки скільки заплянували, або коли вибираєтесь на ферії, чи даєте датки і т.п.

— Та ніби маєте слушність, — притакнула — а це, що ви сказали, то неначе б рід „мікробюджету".

— Дозвольте, що дам вам приклад, — втрутився у розмову пан, який ніколи не любив зачинати дискусії, одначе коли було йому забагато висловлював свою думку. — У моїй родині, звичайно, всі сідаємо за стіл і обговорюємо спільно наші приходи і витрати, себто приготовляємо бюджет і ділимо його на три головні роди видатків, а саме:

1) Короткотермінові: харчі, електрика, ґаз, одяг, транспорт до праці і розвага;

2) середньотермінові: влаштування дому, купно і втримання автомашини та ферії;

3) довготермінові: висока освіта для дітей, життєве забезпечення, сплата морґеджу і пенсійний фонд.

У загальному погоджуюсь з цим поділом, — заявила професіоналістка, яка є фінасовим дорадником, — одначе мушу підкреслити, що бюджет мусить базуватись на реалістичних даних нашого доходу. Перш усього беріть під увагу — це, що конечне для життя, а відтак це, що — люксус. Наперед сплачуйте ці борги, що вже існують. І строго тримайтеся меж бюджету, бо коли раз від нього відступите, годі буде вам осягнути намічену ціль. Правда, часто бюджет зміняє стиль життя, але за це — у вас приємніші дні і куди спокійніші ночі, а щонайважливіше — вас залишає прикре почуття, що над вами мають контролю гроші та й що ви є постійно „broke".

— Це все гарно, — заявила пані, але щоб скласти відповідний бюджет — треба купити компютор, а це, як не кажіть, а додаткові вже кошти і нова заковика.

— Хто ж вам таке говорив, — здивовано сказав пан професор. — Це така проста річ — вам вистачить олівець і за кілька долярів калькулятор „Made in Korea".

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

ТЕЛЕВІЗІЙНИЙ ЄВАНГЕЛЬСЬКИЙ проповідник, Орал Робертс, який минулого тижня зібрав 8 мільйонів долярів, заявляючи у своїх проповідях, що Бог його відкличе якщо він не буде мати цієї суми, тепер стверджує, що треба кожного року зібрати для нього таку суму гроша аж до другого приходу Христа.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛІКАРСЬКИЙ журнал Нової Англії подав у своєму останньому числі сенсаційні вислідии нового способу лікування затяжної недуги Паркінсона. Експериментальні операції на двох пацієнтах принесли дуже добрі вислідии і це відкриває шлях до дальших можливостей дати полегшу соткам хворих на цю недугу. Нова метода є операційним заходом, в якому надниркові залози пересаджуються до мозку.

ПОЛІТБЮРО КИТАЙСЬКОЇ комунісичної партії звільнило з посту міністра безпеки Руана Чонґву, який, мовляв, не допильнував і не міг дати собі ради із студентськими заворушеннями, протестами і публічними вимогами привернути в Китайській Народній Республіці демократичну систему. Акредитовані в Китаю західні кореспонденти натякають на можливість ширшої чистки серед провідного активу в компартії.

ПОЖНИВ'Я І ПОДЗВІННЯ КОМІСІЙ ДЕШЕНА

I.

(ХД) Під час кінцевої фази діяльности слідчої комісії Дешена в справі запідозрених нацистських воєнних злочинців та злочинів проти людства аж до часу отримання її вислідів, англомовна канадська преса мало місця присвячувала цій проблемі й дуже обережно та стримано її коментувала, а радше промовчувала її дискретно.

З хвилиною, коли ця комісія оприлюднила свій звіт і канадський уряд через свого міністра справедливости українського походження Рея Гнатишина зайняла до нього офіційне становище, ця наболіла проблема з повною силою знайшла свій відгук в англомовній пресі. Думаємо, що українським читачам цікаво буде довідатися про реакцію неукраїнського, здебільша англосакського громадянства.

Інформації про пожнив'я і подзвіння комісії Дешена подаємо на підставі звідомлень, репортажів, статтей і коментарів кількох співробітників щоденника „Торонто Стар", при чому вибираємо ці частини, які стосуються виключно, або можуть найбільше цікавити українців.

В основному заінтересування і подача матеріялу англомовними журналами є серйозні, речеві й об'єктивно-позитивні з нотками відпруження, а то й вдоволення, зокрема щодо взаємовідносин двох національних груп — української і жидівської, які досі були на воєнній стопі. Рекомендації комісії Дешена й становище до них канадського уряду створили „базу, на якій Канада може творчо будувати".

Департамент справедливости, речником якого є міністер Р. Гнатишин, прийняв деякі рекомендації Дешена повністю, з деякими не погодився а то й відкинув зовсім, щодо інших зберіг покищо мовчанку, застерігаючи за собою право передумати їх і подати позитивну розв'язку.

Найважливішою є заява Гнатишина, що немає ніякої потреби творити перманентної комісії слідження воєнних злочинців на зразок американського Бюра спеціяльного слідства, зате існує потреба віддати цю справу в руки існуючих уже в канадському правосудді органів поліції, служби безпеки й судівництва. Слідство проти людей запідозрених у воєнних злочинах вестиметься на індивідуальній базі й не обжаловуватиметься всієї національної групи за вчинки окремих її одиниць. Одночасно слідство буде поширене не тільки на т. зв. нацистських воєнних злочинців, але на інших проступників проти гуманности. Це могло б означати, що до карної відповідальности могли б бути притягнені за співпрацю з нацистами й особи жидівської спільноти, які провинилися перед своїми братами по вірі й по крові в характері допоміжної поліції, концтаборових „капо" та в ролі лікарів, які під керівництвом д-ра Йосифа Менґеле брали участь у експериментах на людях.

Ця процедура, яку названо „Made in Canada", на думку Гнатишина, найбільше відповідає кандській традиції й є найвідповіднішим підходом до цієї проблеми. Гнатишин заповів, що уряд почне судові процеси проти серйозно запідозрених якнайшвидше, хоч точної дати не подав.

Замість передавати воєнних злочинців правосуддю інших країн, — заявив Гнатишин — „будьмо настільки зрілі і сильні, щоб самим станути віч-на-віч із цією проблемою в нашій країні". Закид, мовляв, Канада зволікала 40 років із акцією переслідування воєнних проступників, Гнатишин пояснив обставиною, що Канада поступала так, як і інші західні країни. А втім уряд Об'єднаного Королівства зробив в 1948 році засекречену суґестію й пропозицію сімом домініям, щоб стримати слідство й судові процеси проти воєнних злочинців, і Канада дала на те свою „тиху згоду".

Ця непевність швидкої дати судових процесів спонукала колишнього канадського генерального прокурора Роберта Каплана, який під час своєї каденції домігся в 1980 році розпочати слідство в справі можливих воєнних проступників у Канаді, висловити побоювання що, коли уряд не почне негайно судової акції, деякі запідозрені, яких покищо 20, можуть втекти з Канади. Каплан домагався теж негайно продовжувати слідство проти 218 додаткових запідозрених, яким покищо повністю не доказано вини.

На підставі звіту комісії Дешена уряд прийшов до переконання, що раніше подана цифра, буцім то на терені Канади проживає 6,000 воєнних злочинців, виявилася перебільшеною. Уряд погодився, щоб акти проти 600 інших невистачально запідозрених закрити. На цій підставі Міністер Гнатишин ствердив, що „проблема воєнного злочинства в Канаді не така велика, як ми побоювалися". Дешен особисто переслухав усіх поважно запідозрених і подав три пропозиції: або позбавити їх громадянства, або депортувати їх, або поставити перед суд у Канаді. Гнатишин виключив можливість видачі запідозрених чи підсудних у руки правосуддя чужих держав, а докази з країн поза Канадою будуть допущені тільки тоді, як вони відповідатимуть канадській судовій процедурі. Якщо зайдуть якінебудь зміни в кодексі, то вони не діятимуть взад. Уряд загострить іміґраційну процедуру, щоб ніякі воєнні злочинці не змогли в майбутньому продістатися до Канади. Закиди, що 18,000 іміґраційних актів уряд знищив продумано й доцільно не відповідає правді, бо це сталося згідно з обов'язуючою рутиною.

Закінчення буде.

Український Гарвард — сон чи неіснуюча дійсність?

Михайло Димид приїхав до Гарварду з Риму студіювати в Літній Школі Україністики минулого року. Він народився в Бельгії, як сам висловився, „не на своїй землі". М. Димид після закінчення Малої Семінарії в Римі студіював в Українському Католицькому Університеті, де здобув ступінь бакалявра з філософії і богословії та магістерський ступінь із східнього канонічного права. Тепер він пише докторську працю в Папському Східньому Інституті в Римі. Ми звернулись до нього з проханням, щоб написав дещо про себе і про свої враження з перебування серед нас. Ось його розповідь:

Михайло Димид

Я вже вжив наголовку „Америка — сон чи неіснуюча дійсність?" у відношенні до іншої статті, в якій розглядав мої враження, які на мене зробило американське суспільство впродовж мого перебування в Кембриджі, Массачусетс, і по довгій подорожі від Атлантику до Тихого океану. Тепер я хочу застановитись над багато й часто дебатованим деяким шанованим, а ким іншим знаневидженим Українським Науковим Інститутом Гарвардського Університету (УНІГУ). Щоб це зробити, розкажу свої враження з мого літнього перебування в Гарвардському Університеті. Метою моєю було на власні очі побачити, що собою уявляє Український Інститут і підучитись англійської мови в Гарвардській Літній Школі.

Цілі Українського Наукового Інституту є широкі. На першому місці стоять чисто наукові — досліди, навчання і видання наукових праць. Ця діяльність необхідна для кожного народу, який хоче рости. Наука є тією дивною містичною силою, яка зрушує і підносить думки й дух людини, громади і нації. Всі сильні народи світу мають високо розвинену наукову діяльність для формування нових думок, які розв'язують багато ґудзів, зав'язаних різними життєвими побутами даних народів. В науковій праці УНІГУ має додаткову мету, а саме: встановити і тримати високий рівень досконалости в українській науці та служити прикладом іншим інституціям цього типу.

Так то, маючи нагоду брати участь в семінарі „Релігійні проблеми в історії України", яким провадив д-р Д. Островський, був я свідком і сам учасником у досягненні такої мети. Цей семінар тривав два місяці по п'ять годин тижнево і належав до програми Літніх Курсів УНІГУ. Бібліографічна листа, яку мав прочитати кожний учасник, була доволі вичерпною і довгою. Це означало приблизно 200 сторінок читання на тиждень. До цього треба було зробити огляд і подати критику прочитаного. Щогодини один студент мав виклад, в якім ділився своїми дослідами з колегами, з яких один читав ці самі твори. Так розвивалась жвава цікава наукова дискусія, в якій брали участь всі учасники. Це був лише один курс, однак він може служити прикладом серйозности УНІГУ.

Рішення УНІГУ приймати від того року на Літні Курси студентів, які закінчили принаймні рік коледжу, є одним із факторів, що допомогли піднести рівень тих курсів. Багато студентів після цих курсів застановляються над продовжуванням наукової кар'єри в ділянці української науки. Для цього УНІГУ дуже прихильний, бо дирекція сприяє кожній здібній молодій людині, що зацікавлена українськими студіями.

Можливість, яку я мав розмовляти і співпрацювати з іншими дослідниками і професорами УНІГУ була для мене потвердженням того, про що вище описано. Мило було мені зустріти дослідників різного віку, наукових працівників, між якими не мало молодих. Коли по багатьох різних українських інституціях переважно багато старших людей, в УНІГУ переважають молоді люди з новими ідеями, які не завжди подібні до ідей старших. Цей факт є дуже важливим чинником для оптимізму на майбутнє, це є джерело нових цікавих думок і ініціятив, це фонд живучости і стимулу, конечно потрібного у науковій праці. Молода людина є спрямована до шукання правди і це якраз є моттом Гарвардського Університету.

Молоді працівники і співпрацівники УНІГУ, а теж Фонду Катедр Українознавства (ФКУ) стоять на відповідальних постах. Інші виконують велику працю на полі інформування американського суспільства про Україну і про важливі періоди нашої історії. Наукові досліди в УНІГУ протиставляться совєтській дезінформації. В бостонській пресі появився ряд статтей про Великий Голод, про переслідування Церков, як теж спростовування різних фактів про Україну і так далі. Самі ці факти дуже вимовні. Тисячі визначних осіб, американських інституцій, журналістів, керівників релігійно-церковного життя різних національностей вже були заторкнені інформаціями про Україну.

Інша сторінка, яка дуже мило мене заскочила, — це численна участь неукраїнців у вивчанні нашої мови, у дослідженнях нашої науки, в любові і обороні нашого народу. Варто теж згадати, що д-р Роберт Конквест, який недавно написав вичерпну праця про голод був співробітником Гарварду, як також д-р Джеймс Мейс — директор Американської Державної Комісії Дослідження Українського Голоду. Їх є більше, чужих професорів, дослідників, студентів-приятелів і співпрацівників у ділянці української науки в УНІГУ. Гарвард становить центр наукової інформації для інших наукових інституцій, для уряду і для публічної інформації, для поширення міжнародної співпраці між науковцями, дослідниками, бібліографами і бібліотекарями в різних ділянках і в ділянці українських студій.

Не говорю тут про різні широкі публікації УНІГУ, які кинули світло багатьом науковцям, розповсюдженим по чотирьох сторонах нашої плянети. Щоб їх всі розглянути і описати потрібно не одну статтю.

Як мені не згадати монументального Гарвардського Проєкту Тисячоліття Християнства України. Хоч декому може здаватися цей проект не до зреалізування, однак після мого побуту в цій науковій кузні я побачив, що багато вже здійснено і певний, що Корпус Української Досекулярної Творчости не тільки буде доведений до кінця, але залишиться архитвором української науки, на який будуть покликатися багато науковців у цьому і в майбутньому століттях.

Мав я нагоду регулярно, впродовж двох місяців, співпрацювати з ФКУ, який є одним із моторів УНІГУ. ФКУ теж публікує різні популярні інформативні видання про різні пекучі проблеми української громадкости. Такі інформативні брошури розсилається масово на тисячі адрес. ФКУ веде жваве листування і журиться фінансовою сторінкою, без якої тяжко провадити імпозантну працю, яку можна побачити на власні очі в УНІГУ. Коли інші наукові відділи Гарвардського Університету утримуються на базі величезних сум грошей, пожертвуваних колишніми учнями, багачами і т.п., то ФКУ опирається на жертвенності багатьох не завжди заможних українських людей. Це гордість ФКУ, що український народ такий геніяльний, що вміє побачити хто в його інтересах працює і бореться на науковій ниві, та старається підтримати такі ініціятиви. ФКУ свідомий своєї великої відповідальности перед українською наукою, яка була б біднішою без його праці і перед жертводавцями та приятелями, яких постійно і коректно інформує про діяльність УНІГУ. Провідники і неукраїнські чинники Гарвардського Університету приємно заскочені жертвенністю українського суспільства для правдивої науки, бож вони не привикли в себе до такої популярної підтримки своїх інституцій.

Нема одного типу українця. Різні еміграції і імміграції, різні культурні рівні, різні політичні переконання, різні релігійні віровизнання. Як кожний народ, так і український складається немов з малих камінців, які творять дорогоцінну мозаїку. Кожний камінчик в цій мозаїці є конечно потрібним для гармонії загалу. Цей факт так само спричинює різні думки різних людей про різні життєві досвіди. Для мене гарвардський досвід залишиться світлою сторінкою широкозакроєної української наукової праці в умовах еміграції, про яку буду пам'ятати, де б я не опинився, до кінця своїх днів. Бажав я поділитися цими своїми враженнями з читачами, щоб якщо хто був би зацікавлений цією працею, то міг би з неї скористати, міг би досвідчити це саме, а може й більше ніж я. А хто може допомогти, щоб поміг, щоб УНІГУ міг дальше працювати, бо широке до орання поле української науки — Український Гарвард не є сном, ані неіснуючою дійсністю; в нім щоденно працюють кваліфіковані люди для нашого народу, для України. Бо так як писав Патріярх Йосиф Сліпий, „Наука — це є один з наріжних каменів-стовпів відродження і сили народу. Нарід, який не знає або погубив знання свого минулого з його духовними скарбами, вмирає і зникає з лиця землі. Рідна наука окрилює народ до лету на вершини зрілого серед народів світу народу!"

ФКУ

У Голливуді відсвяткували Шевченківські роковини

У неділю, 15-го березня ц. р., в просторій залі голливудського міського центру відбулося святкування на пошану Тараса Шевченка. Це вже третє спільне святкування національних роковин у південно-східній Фльориді і перше у приміщенні, де відбуває сходини від початку свого існування Голливудський відділ УАКРади.

Ще восени минулого року представники відділу УАКРади Голливуду, Об'єднання громадських організацій Маямі та відділу УККА Голливуду порозумілися і домовилися разом, спільними силами відзначити три національні свята—1-го листопада, 22-го січня і Шевченків день. Про успішне відбуття двох перших свят були в пресі відповідні дописи. Найкраще вдалося відбути Шевченкові роковини.

Як і мало бути за програмою, після урочистого вступу до святкування—американського національного славня (фортепіяно) і „Заповіту" (хор)—початок свята оголосив голова Українського Громадського Комітету південносхідньої Фльориди Михайло Яремко, зворушливими словами звернувшись до світлого образу великого Шевченка і тепло привітавши українську громаду, яка по береги заповнила залю.

Із змістовною і прочулено виголошеною доповіддю на святі виступив широковідомий і заслужений наш діяч д-р Василь Гришко. Про епохальну велич Шевченка доповідач сказав словами Пантелеймона Куліша: „Були в нас на Вкраїні великі воїни, були великі правителі, а ти став вище всіх їх, і сім'я рідна в тебе найбільша". Куліш цими словами вказав на силу і славу Шевченка для його сім'ї рідної, а доповідач підкреслив і стверджену та визнану вже вічну славу й велич Шевченка світову.

Доповідач послідовно наголошував те в Шевченковій творчості, що було й лишилося дотепер дороговказами для української нації: це ті причини національної недолі України як довір'я до віроломної Москви; помилка Хмельницького в Переяславі, за яку „Господь кара... За Богдана та за скаженого Петра..."; такі дороговкази Шевченкові, як „Розкуйтеся, братайтеся! та „Борітеся—поборете! Вам Бог помагає..." і нарешті—„Якби були одностайно стали" та інші.

Цілком до речі була згадка в доповіді про події 19-го березня 1917 року у Петрограді і в Києві: там і там панував над усім і всіма Шевченків дух. У Петрограді злилася українська мирна маніфестація з нагоди Шевченкових роковин із вибухом революції, що її почав Волинський полк. Те саме сталося і в Києві—спонтанно поєдналася саме тоді буря революції з Шевченківським святом. У Петрограді, як писалося в пресі, українці завоювали російську столицю, а в Києві один український поет сказав, що „Українську революцію зробив Шевченко, бож то над усіма хоругвами, оркестрами, кулеметами, гарматами, процесіями, гетьманами, політиками, парляментами, партіями і ватажками панував він один—український поет!"

Додатком до головної доповіді були два подібні додатки—про життя і творчість Т. Шевченка, читала Наталя Мец, та „Хвала Тарасові Шевченкові" (Остап Венгерчук). Було й дві деклямації—„До Основ'яненка" (Є. Бережна) та „Розрита могила" (Наталя Трач).

Український національний хор (диригент Мирон Івашко) виступав у повному складі і виконав за програмою такі точки: „Бандуристе, орле сизий", слова Т. Шевченка, обробка Я. Орлова; „Думи мої", слова Т. Шевченка; „Про Дніпро", слова Т. Масенка, муз. Пл. Майбороди; „Ой, літа орел" слова Т. Шевченка, муз. М. Лисенка, а на закінчення програми—„Ще не вмерла Україна". Фортепіяновий супровід—Богдана Сперкача.

Закриваючи програму свята, голова комітету Михайло Яремко подякував усім учасникам святкування, висловивши особливе вдоволення з того, що воно випало таким масовим, напевно тому, що ми одностайно стали... Він висловив також надію, що такий рух знизу переконає „гору"—і ми надалі будемо в одну громаду скуті ще сильніші, будемо успішніше долати труднощі і не страшне буде нам усяке лихо. Додаймо: воріженьки змушені будуть більше рахуватися з нами—не посміють нас легковажити і кривдити.

Д. Кислиця

Поховали бандуриста

Дня 11-го березня ц. р. мюнхенська громада відпровадила на вічний спочинок на українську частину „Лісового цвинтаря" свого довголітнього заслуженого члена, бл. п. Семена Ластовича-Чулівського, що заснув у Господі після довголітньої важкої недуги 4-го березня ц. р.

Покійний народився 4-го листопада 1910 року у селі Чайковичі біля Самбора, у Галичині. Після закінчення академічної гімназії у Львові в 1930 році, маючи вроджений літературно-музичний талант, посвятився просвітянській праці як організатор хорів і драматичних гуртків. Він познайомився з тодішніми відомими в Галичині бандуристами Юрієм Сінгалевичом і Костем Мисевичом, вивчав гру на бандурі, а від Мисевича вивчав її виробництво.

У 1939 році большевики арештували його, однак йому вдалось вирватися з тюрми і пробратися за Сян, звідкіля у 1941 році повернувся у рідні сторони. Тут він включився в ансамбль бандуристів, до якого входили Степан Ганушевський, Степан Малюца, Юрій Сінгалевич і Григорій Бажул, з яким роз'їжджав з концертами по селах і містах Галичини, а раз у місяць ансамбль виступав у львівському радіо. Його склад часто мінявся, а часом збільшувався, коли для репрезентативних виступів до нього долучувалися ще інші бандуристи-солісти, як Зиновій Штокалко, Ярослав Бабуняк, Володимир Юркевич, Гриць Смирний і інші.

У 1944 році дістався з квінтетом бандуристів через Словаччину до Німеччини, де вступив до славної капелі ім. Т. Шевченка під керуванням сл. п. Гр. Китастого. Большевицька тюрма підірвала здоров'я покійного. На початку 50-их років він захворів на легені й пробув довший час у санаторіях. У наслідок надмірної дози ліків, через неувагу лікарів, втратив зовсім слух. Треба уявити собі трагедію цієї музикально обдарованої людини і професійного мистця. Від того часу усе своє знання й досвід присвятив студіям бандури, поліпшив її виробництво, писав фахові статті, а у 1954 році у Ню Йорку появився його зошит „Листи про бандуру".

Невиліковна недуга ослабила його так, що він не був в силі відповідати на листи друзів-бандуристів. Жив самітньо, тихо і скромно. В останніх роках було йому важко виходити на довшу віддаль із мешкання. Як глибоко віруюча людина переносив в християнській покорі свої терпіння. Та він не відійшов зовсім у вічність. Залишив по собі нерукотворний пам'ятник, кількасотсторінковий машинопис—працю про бандуру із численними власноручними рисунками і фотографіями, яка чекає на видавця.

Похоронних обрядів довершили отці: парох Мюнхену Мирон Мольчко та генеральний вікарій УАПЦ у Німеччині Паладій Дубицький, які попрощали його від церкви, а о. Дубицький ще й як свого приятеля. Від Центрального представництва української еміграції у Німеччині виголосив прощальне слово його голова мгр Антін Мельник, а від друзів-бандуристів Богдан Шарко. Похорон закінчено піснею про журавлів.

Б. Ш.

У глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що дня 16-го березня 1987 р. відійшла у Вічність

бл. п.

ГАЛИНА ПРИХИТКО-СТЕЦЮК

ПОХОРОН відбувся 19-го березня 1987 р. з української католицької катедри св. Миколая на цвинтар св. Миколая у Чикаґо, Ілл.

Горем прибита
сестра СТЕФАНІЯ ДЖУЛИНСЬКА з Родиною

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. д-ра Юрія Тисовського
який помер нагло у Відні 10-го лютого 1987 р.
— сина засновника Пласту Олександра Тисовського —
складаю на ПЛАСТ 100.00 долярів.
Галя ЧОРНИЙ

У пам'ять Незабутньої Кузинки
б. п. Ірена Нанасси
Мами Дорогих Арени і Льва Добрянських
складаємо 100.00 долярів
на ВИХОВАННЯ СВЯЩЕНИКІВ в Hlen Cove, N. Y.
Александра ВОРОБКЕВИЧ з сином Львом і дочкою Іреною БОДРУҐ

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов у Вічність 8-го січня 1987 р.
наш Найдорожчий
БРАТ, КУЗЕН, СТРИЙКО І ШВАҐЕР
бл. п.
ФРАНКО СІЛЕЦЬКИЙ

Складаємо щиру подяку Всеч. о. митр. д-рові І. Нагаєвському і Всеч. о. Петрові Ґронському, пароховi церкви І. Хрестителя в Порейн, Огайо за переведення похоронних обрядів, а о. митр. д-рові І. Нагаєвському за зворушливе прощальне слово.

Щиро дякуємо представникам ОУВ з Клівленду і Порейну за вшанування Покійного Друга своєю участю в Панахиді з організаційним прапором.

Сердечно дякуємо всім Приятелям, Друзям і Знайомим за співчуття та участь в похоронах і за щедрі пожертви на церковні і громадські цілі та за Служби Божі в наміренні Покійного.

Нехай Господь Бог обділить Усіх щедрими ласками, а Покійникові подасть вічний спокій Його Душі.

Родина СІЛЕЦЬКИХ

Замість квітів на могилу зложили пожертви на:

церкву ПРЕСВ. ДІВИ МАРІЇ в Норт Порт, Фльорида

по 100 дол. — д-р О. і Б. Кульчицькі, д-р Б. і Л. Сілецькі;
по 50 дол. А. і О. Білинські, Л. Клос, д-р Ю. і Т. Сілецькі;
по 25 дол. — д-р Д. і К. Радефельд, В. і С. Сілецькі, інж. Р. і Т. Сілецькі, інж. З. і О. Цибик;
по 20 дол. — А. Голубець, З. і Д. Городиські, О. Дрогомирецький, Ю. і М. Клос, Ю. Кокорудз, д-р В. і Н. Король, О. і М. Крайчик, д-р І. і Д. Криницькі, О. і М. Лесюк, Й. і М. Мітрел, д-р Я. і Л. Музички, д-р І. і М. Сушки, С. і К Шуя, М. і А. Фарило;
по 15 дол. — родина Лос, К. Мацілинський;
по 10 дол. — М. і К. Баюрчак, М. і М. Бучинські, І. і В. Влашин, Г. і П. Гаркач, Я. і Д. Говикович, Д. Головацький, В. Горський, Дж. і П. Ґосляк, Ірена Клос, В. Кульчицький, М. Купчинська, А. і М. Лендел, С. і С. Маланчук, Марія Маєрс, І. і М. Мейджор, Дарія Микита, М. і О. Мосійовські, Василь Назар, Е. і О. Пакуш, Е. і М. Пащин, П. і П. Ратич, Леся Свердан, родина Станчак, М. і С. Сушко, С. Шапків, С. Щеплоцький;
по 5 дол. — родина Гнилка, Г. Коровскі.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „НАЦІОНАЛЬНОЇ ТРИБУНИ"

50 дол. — Антін і Ольга Білинські;
по 25 дол. — д-р Ю. і Т. Сілецькі, д-р Б. і Л. Сілецькі;
по 20 дол. — Д. Головацький, І. Стадник;
по 10 дол. — родина Біляк, В. Кульчицький, М. Напора, д-р Я. і Е. Сілецькі, І. і М. Юрків, Н. Н.;
по 5 дол. — М. Маєрс, К. М., Т. Пахнюк, М. Пилипів, Л. Свердан, Ю. Сілецький.

„ПРОЄКТ" ГАРВАРДУ

50 дол. — д-р Яків і Евгенія Сілецькі;
по 25 дол. — Ярослав і Марія Лотоцькі, Тарас Сілецький.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку — 25 дол. — Галя Мартинюк.

Т-во „СВЯТА СОФІЯ" — 25 дол. — Юлія Вертипорох.

СЛУЖБИ БОЖІ: д-р В. і Л. Боднар, О. Городиська, родина Дирів, В. Купіняк, Б. Кухта, родина Міклас, родина Мітчел, родина Напора, родина Осідач, М. Шнайдер.

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ
бл. п.
ЮРІЯ СТЕФАНИКА
який відійшов у Вічність 25-го квітня 1985 р.
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
в церкві св. Юрія Переможця в Едмонтоні,
25-го квітня 1987 р. в 9-ій год. ранку

В пам'ять Покійного, як нев'янучий вінок дає на пресфонд СВОБОДИ 100.00 долярів
ОЛЕНА СТЕФАНИК з Родиною

Український Народний Союз
пошукує повністю або частково затруднених, досвідчених

АҐЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
і
ЗАГАЛЬНИХ АҐЕНТІВ-ПРОДАВЦІВ

зі знанням української і англійської мов на околиці:

Торонто, Вінніпеґу, Монтреалу та інших теренів.

- Впроваджуючі інформації
- Платня у формі позички
- Відсотки від комісового
- Всі бенефіти

Звертатися до:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302
Прошу змінити мою адресу:
„Свободи" ☐ „Українського Тижневика" ☐
„Веселки" ☐
Моя СТАРА АДРЕСА була:
Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....
Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....
На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00.

Комітет Оборони Української Спадщини
та
Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу
закликають Вас
СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ
на його працю та акції для

1. **Поширювання правди про Україну**
2. **Поборювання очорнювання та знеславлювання українців**
3. **Оборони громадянських прав українців**

Пожертви просимо пересилати тільки чеками, або поштовими переказами (не готівкою) на:

Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

враз із виповненим вирізком цього заклику.

Просимо подати суму пожертви, своє ім'я і прізвище та адресу.

Сума пожертви $ ....

ім'я та прізвище

число дому, вулиця

місцевість стейт поштовий код

Пошукуємо гімназійні підручники вживані в Галичині в 1930-их роках:
Л. Лужницького: ДОҐМАТИКА І АПОЛЬҐЕТИКА незнаного автора
За випозичення чи продажу заплатимо добру ціну.
Оферти присилати на адресу:
M. SYNOWEC, 34 South 22nd Street, Irvington, N.J. 07111

Вунсакет і околиця!
В неділю, 3-го травня 1987 р., о год. 3-ій по пол. у парафіяльній залі УПЦеркви св. Михаїла
74 Harris Avenue, Woonsocket, R.I.
відбудуться
РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС у ВУНСАКЕТ, Р. Ай.
в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи, Урядовці і Конвенційні Делегати наступних Відділів:
73 і 177 в Провіденс, 93 в Централ Фолс, 122 в Тавтон і 206 і 241 у Вунсакет, Р. Ай.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:
1. Відкриття
2. Вибір Президії для переведення зборів
3. Відчитання протоколу з минулих Річних Зборів
4. Звіти членів Управи і Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами і їх прийняття
6. Вибір Управи і Контрльної Комісії
7. Слово д-ра ІВАНА ФЛИСА, головного предсідника УНС
8. Запити до члена Головного Уряду
9. Схвалення пляну праці на біжучий 1987 рік
10. Внески і запити
11. Закриття нарад

У зборах візьмуть участь:
Д-р Іван О. Флис, головний предсідник УНС
Олександер Худолій, головний радний УНС

За ОКРУЖНУ УПРАВУ:
Олександер Худолій, *голова* — **Дженет Бардел**, *касир*
Олена Тренклер, *секретар укр. мови* — **Антін Конфоник**, *секретар англ. мови*

Друкарня СВОБОДИ
прийме на постійну працю
РОБІТНИКІВ
до висилки газет та інших друкарських робіт
Години праці від 8-ої до 4:30 по пол.
Знання української мови обов'язкове.
Добрі умовини праці і бенефіти.
Голоситися особисто:
SVOBODA
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302
Тел.: (201) 434-0237

„Огайо у поклоні генієві України"

Якщо все частіше чуємо в більшій або меншій мірі оправдані нарікання на те, що залі наших імпрез чи концертів з кожним роком стають все менш заповненими слухачами, то цього аж ніяк не можна сказати про Шевченківське свято, яке відбулося в неділю, 15-го березня ц. р., у великій залі української автокефальної православної церкви Святої Трійці в Норт Роялтон, недалеко Клівленду. Вже перед четвертою годиною по полудні, коли мало розпочатися свято, заля була переповнена українцями з Клівленду та інших околиць північної частини Огайо.

9-го березня ц. р. сповнилося 173 роки з дня народження генія українського народу Тараса Шевченка, а день пізніше, 10-го березня — 126 років з дня його смерти. Дивлячись на переповнену залю, хочеться зробити приємний висновок, що ні довгі роки перебування поза межами батьківщини, ані також хоч і популярне, але далеко не завжди виправлене посилання на „обростання салом" нашої еміграції не могли і напевно ніколи не зможуть зробити байдужою нашу українську спільноту до Людини, яка стала не тільки пророком нашої нації, але і її прапором. Також, мабуть, не в меншій мірі позитивну ролю відіграє той факт, що наші національні свята чи річниці визначних подій все частіше проводяться вже не силами нашого старшого (або таки старого), але вже молодшого, тут народженого покоління. І це яскраво було видно з цього свята.

За вийнятком вступного слова, яке виголосив директор „Рідної Школи" Василь Іванчук, — решта програми була виконана молодими чи навіть таки „дуже молоденькими" нащадками наших поселенців. І без перебільшення треба сказати, що вони досить добре справилися зі своїм, як на еміграційні умови, часто не досить легким завданням. Прикладом цього може бути учень школи українознавства Роман Фельків, який після проспівання „Заповіту" виголосив святочне слово. Його „слово" не тільки за „формою" було молодим, дзвінким і без повторення „до занудьи" заложених фраз, як це ми не раз можемо чи могли чути з уст наших старих віком промовців, але також і за змістом було молодим і свіжим. У коротких, але чітких словах він дуже добре охарактеризував постать Великого Кобзаря України, за що заля нагородила його заслуженими оплесками.

Так само успішно виконали монтаж „Така її доля" на слова Т. Шевченка учні катедри школи св. Йосафата Надя Хміляк, Леся Голубець та Мотря Оришкевич. Двічі були виконані „Думи мої, думи" (муз. С. Воробкевича) та народна пісня „Дударик" під акомпаньямент мгра М. Баслядинської.

Потім сумівка Ліна Василина заграла на фортепіяні „Реве та стогне Дніпр широкий" (комп. Шульмана). Ната Ріні продеклямувала „Кобзарика", а Анастасія Остапович (скрипка), Юлія Палащенко (скрипка) та Емілія Остапович виконали народну пісню „Утоптала стеженьку".

„Карі очі" на слова Т. Шевченка виконали учні „Рідної Школи" ім. Т. Шевченка під дириґентурою мгра Л. Остапович та Олега Палащенка. За „Карими очима" були виконані „Гайдамаки" — інсценізація (уривки з поеми Т. Шевченка), в якій ролю Оксани грала Наталя Панчишин, а черницю — Лариса Космос із школи українознавства. Інсценізацію музично оформила Оля Кость, а на фортепіяні грала Таня Сулима.

Подібно до вищезгадуваного Романа Фелькова, гарну промову, на тему „Шевченко в поколіннях української нації виголосила це одна маленька студентка Наталка Кріслата.

Але свято Шевченка не було б шевченківським, якби на ньому не заграла бандура — найулюбленіший український музичний інструмент. Тому учасники свята з приємністю слухали поезію Т. Шевченка „Берестечко", яку виконав на бандурі В. Корець в обробці М. Носувця, а також в'язанку шевченківських пісень в інструментальній обробці Марка Фаріона і, нарешті, ансамбль школи бандуристів ім. Гр. Китастого при соборі св. Володимира виконав шевченківську поезію „Бандуристе, орле сизий" в обробці О. Хулоби.

Діловому комітетові свята, до якого входили Василь Іванчук, Софія Бура, Сергій Бушак, Ганна Завадівська, Марта Ковч, Ігор Махлай, Тарас Мельник, Ліда Остапович, Павло Присяжний, Гайнріх Штайґаген та Михайло Шубин, належить заслужена подяка за влаштування свята.

Ю. Мовчан

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ
у щоденнику „Свобода" та у "Ukrainian Weekly"

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 інч через одну шпальту —
за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки .... $ 6.00

1 інч через одну шпальту —
за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) $10.00

Оголошення на 8 шпальт, без огляду на їх зміст по за кожний інч (1 інч х 8 шпальт) $10.00

Якщо до оголошення включається знімку — коштуватиме додатково:

Фоторепродукція на одну шпальту .... $ 8.00
Фоторепродукція на дві шпальти $10.00
Фоторепродукція на три шпальти $12.00

Оголошення на чергове число мусить вплинути до Адміністрації 2 дні перед появою числа.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ UKRAINIAN WEEKLY (НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ)

1 інч через одну шпальту —
за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки .... $ 6.00

1 інч через одну шпальту —
за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) $10.00

Оголошення на чергове, недільне видання, мусить вплинути до Адміністрації **до ПОНЕДІЛКА**

Телефонічно оголошень НЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ, тільки КЛЕПСИДРИ

Посвідки заплачених рахунків за оголошення висилаємо тільки на спеціяльне прохання.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЛУКА СМИК, член УНС Відд. 21-го Т-ва „Запорозька Січ" у Джансон Ситі, Н.Й., помер 13-го лютого 1987 року на 90-му році життя. Нар. 1896 року в селі Пониквиця, Броди, Зах. Україна. Членом УНС став 1923 року. Залишив у смутку дружину Теклю, сина Петра, доньку Ольгу і троє внуків. Похорон відбувся 18-го лютого 1987 року на цвинтарі св. Івана Хрестителя у Джансон Ситі, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Іван Бараник, секр.

МАРІЯ ХРОМЯК, член УНС Відд. 163-го Т-ва „Єдність" у Філядельфії, Па., померла 18-го лютого 1987 року на 63-му році життя. Нар. 1924 року в селі Хлопчичі, повіт Рудки, Західня Україна. Членом УНС стала 1970 року. Залишила у смутку мужа Василя, сина Петра з родиною, сина Василя мол. з родиною, 4-ох внуків та ближчу і дальшу родину в Україні і в Америці. Похорон відбувся 21-го лютого, 1987 року на цвинтарі Св. Марії на Факс Чейсі, Філядельфія, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Теодор Дуда, секр.

МАРГАРЕТА ВАСИЛЮК, член УНС Відд. 353-го Т-ва „Запорозька Січ у Ню Брансвіку, Н.Дж., померла 16-го лютого 1987 року на 74-му році життя. Нар. 1913 року в Ню Брансвіку, Н.Дж. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку мужа Степана та двох синів: Ричарда і Стефана та внука Кристофера. Похорон відбувся на цвинтарі св. Петра в Ню Брансвіку, Н.Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
О. Рінник, секр.

ВАСИЛЬ ГУМЕНЮК, член УНС Відд. 448-го Т-ва Самопоміч в Монтреалі, Канада, помер 7-го січня 1987 року на 85-му році життя. Нар 1901 року в селі Красносілці, Україна. Членом УНС став 1958 року. Залишив у смутку дружину Павлину, дочку Оксану Стротманскас з мужем і двоє внуків. Похорон відбувся 9-го січня 1987 року на цвинтарі Кот де Нейж в Монтреалі, Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Перейма, секр.

Д-р СТЕПАН ЯЦУЛА, член УНС Відд. 221-го ім. Св. Стефана в Чикаго, Ілл, помер 30-го січня 1987 року на 71-му році життя. Нар. 26-го жовтня 1915 року в Рочестері, Н.Й. Членом УНС став 1953 року. Залишив у смутку дружину Ванду, сина Стефана Михайла, дочку Анну і зятя д-ра Карльоса Сотолонго. Похорон відбувся 2-го лютого 1987 року в мавзолею Квін оф Гейвен в Гиллсайді, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Карачевський, секр.

о. д-р БОГДАН ВОЛОШИН, член УНС Відд. 88-го Т-ва „Союзівка" в Кергонксоні, Н.Й., помер 14-го листопада 1985 року на 71-му році життя. Нар. 9-го травня 1914 року в селі Грушка, Україна. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку членів парафії і громаду в Кергонксоні. Похорон відбувся 20-го листопада 1985 року на укр. кат. цвинтарі св. Миколая у Вотервліті, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Стефанія Гавриляк, секр.

Пастор ВОЛОДИМИР БОРОВСЬКИЙ, член УНС Відд. ім. Івана Франка у Воррен, Миш., помер 25-го січня 1987 року на 81-му році життя. Нар. 1907 року в Зінкові, Україна. Членом УНС став 1970 року. Залишив у смутку дружину Олександру, дітей Віктора, Левка і Дарію та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 27-го січня 1987 року на цвинтарі Арлінгтон Меморіял Парк в Атлянті, Джа.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр.

ОЛЬГА КАЧМАРСЬКА, член УНС Відд. 158-го ім. Б. Хмельницького в Бруклині, Н.Й., померла на 81-му році життя. Нар. 1905 року в Стрию Зах. Україна. Членом УНС стала 1956 року. Залишила у смутку сина Ореста з дружиною Мартою і дітьми Юрієм, Дарцею і Лялею; дочку Галю Гірняк з донею Талею; сестри Марію, Володимиру Савчинську й Іванну Клим з родинами. Похорон відбувся 31го грудня 1986 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Управа

РОМАН ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ, член УНС Відд. 377-го ім. св. Володимира Великого в Ст. Пітерсбургу, Фла., помер 17-го січня 1987 року на 75-му році життя. Нар. 25-го жовтня 1912 року в Теребовлі, Україна. Залишив у смутку дружину Стефу з Кашубинських, синів д-ра Ігоря з дружиною Варкою і Романа. Похорон відбувся 24-го січня 1987 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
О. Михайленко, секр.

● РІЗНЕ ●

● SERVICE ●

● SERVICE ●

● НА ПРОДАЖ ●

• FUNERAL DIRECTORS •